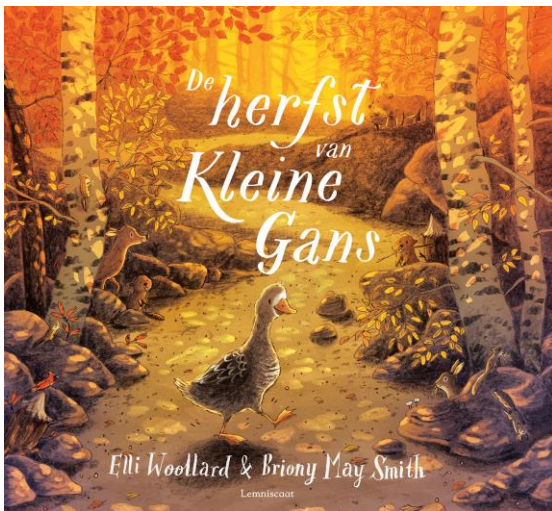

LESSUGGESTIES BIJ:

DE HERFST VAN KLEINE GANS

**ELLI WOOLLARD &
BRIONY MAY SMITH**

Uitgeverij Lemniscaat

ISBN: 978 90 477 1227 5 | Prijs: € 14,95

GROEP 1 & 2

THEMA'S:

HERFST, KOU, VERZAMELEN, GEDRAG VAN DIEREN

Met het prachtige prentenboek *De herfst van Kleine Gans* kun je een week lang aan de slag in de klas met verschillende onderwerpen rond de hoofdthema's 'herfst' en 'dieren'.

Lesbrief ontworpen door **De Gouden Zebra**

SAMENVATTING

De herfst van Kleine Gans is een prentenboek in prachtige herfstferen dat laat zien wat er gebeurt met de natuur en de dieren als het seizoen verandert van de zomer naar de herfst. Sommige bouwen een nestje voor een winterslaap, andere slaan voedsel op, maar er zijn er ook die migreren naar een warmere plek.

Het verhaal:

*Een hele mooie zomer lang,
ging een Kleine Gans haar gang.
Ze speelde, zwom en ze genoot.
Ongemerkt werd ze sterk en groot.
De bomen begonnen te verkleuren.
Kleine Gans voelde: er gaat iets gebeuren.*

Kleine Gans trekt door het bos en vraagt al haar vriendjes wat zij doen als het herfst wordt. Als ze probeert hetzelfde te doen, lukt dat niet of voelt het niet goed... Maar dan trekt er een vlucht ganzen over en weet ze wat haar te doen staat!

Thema's:

- Herfst
- Kou
- Tellen
- Het bos
- Nestjes maken
- Gedrag van dieren

Inhoudsopgave:

1. Introductie: samen een herfsttafel maken
2. Het verhaal: lezen en kennis van de wereld
3. De wereld en ik: aankleden in de herfst
4. Ontdekken: zoek en tel, drijven en zinken
5. Knutselen: herfstkleuren, nestje maken
6. Spel: schaduwspel, levend ganzenbord (ganzenbord maken)
7. Bewegen: samenwerken als een gans
8. Drama: winterslaap

INTRODUCTIE:

SAMEN EEN HERFSTTAFEL MAKEN

Vorbereiding

- De dag voordat je *De herfst van Kleine Gans* introduceert, geef je de kinderen de volgende opdracht: 'Morgen mag je iets meenemen voor de thematafel. Zoek iets wat te maken heeft met de herfst en de kou.'

Uitvoering:

- Nodig leerlingen uit in de kring.
- Vraag iedereen het voorwerp dat hij heeft meegenomen omhoog te houden. Kijk naar elkaar: 'Wat zie je?'
- Geef de volgende instructie: 'Vertel degene die naast je zit wat je mee hebt genomen. Kun je iets vertellen over wat dat met de herfst, de winter of de kou te maken heeft?'
- Bespreek een paar voorwerpen in de kring.
- Laat zelf ook een aantal voorwerpen zien. Bijvoorbeeld een mooi gekleurd blad, een kastanje of een paraplu.
- Leg alle voorwerpen op de herfstthematafel. Zet het boek ook op de tafel. Heb je knuffeltjes van een gansje, een bever, een egel en een beer? Zet die er dan bij!

Tip: Hebben jullie een mooi schoolplein of de mogelijkheid naar een park of bos te gaan? Ga samen met de kinderen op pad, om op zoek te gaan naar tekenen van de herfst. Verzamel zo veel mogelijk nootjes, bladeren etc. Dit kun je voor veel activiteiten gebruiken.

Tip: Laat de herfsttafel meegroeien. Hang tekeningen en knutselwerkjes uit deze lesbrief bij de thematafel, zo wordt het één geheel!

HET VERHAAL:

LEZEN EN KENNIS VAN DE WERELD

Lees samen het boek *De herfst van Kleine Gans*.

Vorbereiding

Nodig:

- Een exemplaar van *De herfst van Kleine Gans*
- Pictogrammen voor het samenvatten van het verhaal: wie, wat, waar (voor een hoger niveau: begin/ einde/ probleem/oplossing)
- Spullen van de thematafel: knuffeltjes (gansje, beer, bever, egel), bladeren, nootjes etc.

Uitvoering

Lees *De herfst van Kleine Gans* een aantal keer rustig voor, met veel interactie tussendoor. Wanneer je het vaker voorleest, vergroot je het begrip van het verhaal. Door herhaling begrijpen de kinderen de woorden en de verbanden tussen de gebeurtenissen beter. Ook kunnen de kinderen het verhaal steeds beter koppelen aan hun voorkennis en eigen ervaringen. Het verhaal biedt veel aanknopingspunten voor activiteiten én voor het vergroten van kennis van de wereld.

Dit kun je in stappen doen:

1. *Bekijk samen het omslag en lees de titel voor.*

Op het omslag van het boek zie je de kleine gans. Voorspel samen met de kinderen het verhaal: 'Waar zal dit verhaal over gaan? Wat zal Kleine Gans in de herfst doen? Hoe

houdt een gans zich warm in de kou?’

2. Stop een aantal keer tijdens het voorlezen en betrek leerlingen actief.

Stel vragen over het verhaal:

- ‘De bomen gaan verkleuren. Wat denk jij dat er gaat gebeuren?’
- ‘Kleine Gans wil ook hout verzamelen, graven en blaadjes bewaren. Dat lukt haar niet. Waarom wil ze dat? Waar maakt ze zich zo zorgen om?’
- ‘Kleine Gans is eenzaam. Wat zou jij tegen haar zeggen?’
- ‘Zoek een dier en vertel wat het dier doet. Wat verzamelt dit dier? Weet je hoe zij zich op de winter voorbereiden?’
- ‘Waar gaan de ganzen heen, denk je?’
- ‘Kijk goed naar Kleine Gans. Ze kijkt eerst verdrietig (wijst aan op een plaat). Later kijkt ze weer blij. Wat is er gebeurd?’

Stel vragen naar aanleiding van het verhaal en breid zo kennis van de wereld uit. Zijn de kinderen nieuwsgierig geworden? Pak er dan een informatief boekje bij over ganzen, herfst of winterslaap en lees verder.

- ‘Wat is een winterslaap eigenlijk? Hoelang gaan dieren slapen?’
- ‘Ken je nog meer dieren die een winterslaap houden?’
- ‘Welke dieren zoeken nog meer de warmte op?’
- ‘Waar zouden die ganzen eigenlijk heen gaan?’
- ‘Eenden blijven in Nederland. Hoe houden zij zich warm?’

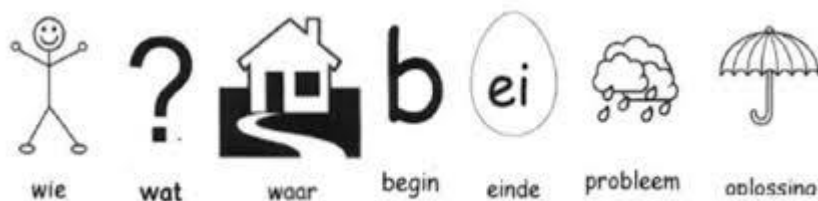
Stel vragen over de eigen ervaring:

- ‘Waar denk je aan bij de herfst?’

- 'Houd jij van de herfst, en waarom?'
- 'Wat is je favoriete seizoen: herfst, winter, lente of zomer?'
- 'Stel: het is heel koud buiten. Hoe blijf jij dan warm?'
- 'Stel: het regent super hard. Toch moet je naar school. Wat doe jij aan?'

3. *Laat de leerlingen na het voorlezen van het gehele boek het verhaal navertellen.*

- Heb je een knuffeltje van een gans en eventueel van de andere dieren? Gebruik dat bij het samenvatten van het verhaal.
- Ga in een kring zitten. Leg de pictogrammen op de grond. Help de kinderen: 'Over wie gaat het verhaal? Over wie nog meer? Wat gebeurt er? Waar speelt het verhaal zich af?'

- Voor oudere kleuters kun je ook de pictogrammen 'probleem' en 'oplossing' gebruiken. Kunnen er kinderen al schrijven? Maak dan samen een verhaalschema:
 - De hoofdpersoon is...
 - Die wil graag...
 - Maar het probleem is...
 - Op het einde...

Variant:

Maak kopieën van een aantal platen uit het verhaal. Laat de kinderen de platen in de goede volgorde leggen en het verhaal navertellen.

DE WERELD EN IK:

AANKLEDEN IN DE HERFST

Vorbereiding

Nodig:

- Een koffer van thuis, het liefste zo'n mooie ouderwetse leren koffer
- Kleding voor in de koffer die past bij verschillende seizoenen: lange broek, korte broek, jurkje, T-shirt met korte mouwen, vest, trui, regenjas, winterjas, sjaal, handschoenen, muts, regenlaarzen, pantoffels, badpak, zwembroek, sokken, slippers
- Kleine kring met stoelen

Uitvoering

- Start een kringgesprek met een klein groepje kinderen.
- Praat eerst samen over het seizoen herfst: Hoe merken ze buiten aan de natuur dat het herfst wordt? Wat zien ze aan de natuur? Welke dieren zien ze veel, welke dieren minder, en waarom? Wat is het weer? Wordt het warmer of juist kouder?
- Vertel dat je een koffer vol met kleren hebt meegenomen: 'Zullen we samen eens kijken of hier kleren in zitten die je aan kunt doen in de herfst?'
- Doe de koffer open en leg de kleren goed zichtbaar uit elkaar neer.
- Ieder kind mag een kledingstuk kiezen (en aantrekken) dat je aandoet als je naar buiten gaat in de herfst.

- De juf of meester kan een grapje maken door juist een badpak of zwembroek over zijn kleren heen aan te trekken.
- Bekijk samen de keuzes en bespreek welke kleren je aantrekt bij koud weer en welke kleren je aantrekt bij warm weer.

DIEREN IN DE KOU

Vorbereiding

Nodig:

- Kaartjes met afbeeldingen van verschillende dieren. Kies bekende en onbekende dieren, zoals een koe, een beer, maar ook een mol of een eekhoorn, een gans en een andere vogel.
- Twee hoeken in de ruimte ('ja' en 'nee')
- Informatieve boeken (bijvoorbeeld over migratie)

Uitvoering

- Laat een kaartje van een dier zien. Vraag: 'Houdt dit dier een winterslaap?'
- De kinderen mogen naar de hoek wandelen van het antwoord dat zij geven: naar de hoek 'ja' of naar de hoek 'nee'.
- Zoek daarna samen het antwoord op: 'Wat doet dit dier in de winter?'
- Vraag voor een volgend dier: 'Gaat dit dier naar een warmer land als het koud wordt?'
- Zoek daarna samen het antwoord op: 'Wat doet dit dier in de winter?'

Extra:

- Ga zitten in de kring en vraag: 'Wat weten we nu over ganzen? Wat doen zij in de winter?' Laat kinderen in tweetallen aan elkaar vertellen wat zij weten.
- Vertel: 'Ik ga een stukje informatie over ganzen voorlezen. Luister heel goed. Daarna mag je aan je schoudermaatje vertellen wat je hebt gehoord.'
- Lees de helft van de informatieve tekst achter in het boek voor. Laat leerlingen in tweetallen uitwisselen.
- Vraag daarna in de kring aan een aantal leerlingen: 'Wat heeft jou schoudermaatje verteld?'
- Doe dit ook met de andere helft van de informatieve tekst achter in het boek. Sluit af met: 'Wat zou je nog meer willen weten over ganzen?'

ONTDEKKEN:

ZOEK EN TEL

Vorbereiding

Nodig:

- Een verzameling aan beukennootjes, bladeren, naalden van een boom, kastanjes, steentjes etc.
- Afbeeldingen van dobbelsteenpunten en afbeeldingen van cijfers, of een echte grote dobbelsteen en cijfers in 3D – wat voorhanden is in de klas

Uitvoering

De natuur is prachtig in de herfst. Er is veel te vinden in het bos of in het park. De materialen lenen zich goed voor ontdek- en rekenactiviteiten. Hierbij een aantal ideeën:

1. Tellen

Voor de jongste kleuters:

- Ga in een kleine groep kleuters aan de slag met tellen.
- Begin eerst met twee stapels nootjes/bladeren of kastanjes en vraag: 'Welke stapel is meer? Welke stapel is minder?'
- Pak een van de twee stapels en ga samen tellen. Het is voor de jongste kleuters van belang dat ze aantikken en tellen.
- Kunnen ze bij het aantal de juiste dobbelsteenpunten plaatsen en het juiste cijfer?

2. Inschatten

Voor de oudste kleuters:

- Verdeel de leerlingen in tweetallen.

- Geef ieder tweetal een jampotje.
- Ze maken samen een voorspelling:
 - 'Hoeveel kastanjes passen er in dit jampotje?' Schrijf het aantal op en probeer het daarna uit.
 - 'Hoeveel beukenootjes passen er in het potje?' Schrijf het aantal op en probeer het daarna uit.

Extra:

- Zet een jampotje neer. Leg daaromheen materiaal: grote stenen, kleine steentjes, zand en een glaasje water.
- Vraag aan de kinderen: 'Hoeveel grote stenen passen er in dit potje?' Tel samen met kinderen het aantal stenen dat in het potje past.
- Vraag tussendoor: 'Is het potje nu vol?' Laat zien dat er nog kleine steentjes bij passen. 'Is het potje nu vol?' Laat zien dat er nog zand bij past. 'Is het potje nu vol?' Laat tot slot zien dat er nog water bij kan.
- Bespreek met de kinderen wat zij net hebben gezien.

DRIJVEN EN ZINKEN

Vorbereiding

Nodig:

- Een verzameling aan beukenootjes, bladeren, naalden van een boom, kastanjes, steentjes etc.
- Een bak met water

Uitvoering

- Leg een aantal voorwerpen op tafel die de kinderen buiten verzameld hebben (steentjes, bladeren, veertjes, stokjes, beukenootjes, kastanjes etc.).
- Vraag de kinderen twee stapels te maken:

1. Deze spulletjes zullen zinken
 2. Deze spulletjes blijven drijven
- Laat ze zelf of in tweetallen voorspellen: Wat drijft en wat zinkt? Daag kinderen uit een verklaring te geven.
 - Zet daarna een grote bak water op tafel. Kinderen mogen om de beurt uitproberen of de materialen drijven of zinken.
 - Vraag de kinderen: 'Klopt de voorspelling? Wat wijkt af? Is er iets wat ze verrast (zinkt er iets in plaats van dat het blijft drijven)?'
 - Kom samen tot een conclusie.

KNUTSELEN:

HERFSTKLEUREN

Vorbereiding

In het boek zie je de mooie kleuren van de herfst. Gedurende het verhaal verkleurt het beeld van groen in de zomer, via rood, bruin en geel in de herfst naar steeds witter en blauwer in de winter. Gebruik deze mooie kleurovergangen voor een knutselactiviteit.

Nodig:

- Het boek
- Drie grote bomen op A1-papier getekend
- Zie bijlage 1: drie verschillende vormen van bladeren op een A4 getekend en gekopieerd voor de gehele klas
- Kleurplotloden en scharen
- Lijm of plakband

Uitvoering:

- Bekijk samen de bomen in het boek. Bespreek met elkaar: 'Welke kleuren hebben de blaadjes? Hoe verandert de kleur? Wat vind je de mooiste kleur?'
- Bekijk samen met de kinderen twee platen uit het boek. Eén van de zomer (aan het begin) en één van de herfst (in het midden).
- Vraag de kinderen de verschillen te noemen tussen de twee platen: 'Wat zie je op de pagina waar het zomer is? Welke kleuren zie je? Wat doen de dieren? Wat zie je op de pagina waar het herfst is? Wat is het verschil met de zomer? Wat zie je aan de bomen, het gras? Waar zijn de dieren mee bezig?'

- Hang tegen de achtermuur of voor het raam drie grote kale bomen in de klas (op een A1-papier). Schrijf eronder: zomer, herfst, winter.
- Geef de kinderen de pagina met de drie verschillende vormen van bladeren. Zij mogen de bladeren inkleuren en uitknippen.
- Vraag de kinderen de bladeren een mooi plekje aan de boom te geven (of hij valt er net af, of hij ligt al op de grond). Dat mag met een touwtje of lijm of plakband.

STEMPELEN MET BLADEREN

Vorbereiding

Nodig:

- Het boek
- Bladeren van buiten (liefst grote bladeren voor iedere leerling)
- Wit papier
- Verf en kwasten

Uitvoering

- Deel de bladeren die je meegenomen hebt uit. (Variatietip: ga met de leerlingen naar buiten en laat ze hun eigen blad zoeken.)
- Laat kinderen zien: 'Verf één kant van een blad (de kant van de nerven) en druk die op het papier.'
- Een andere variant: 'Verf om het blad heen (om het randje). Haal het blad daarna van het A4-velletje af.'

(bron: Doenkinderen.nl en Pinterest.com)

NESTJES MAKEN

Vorbereiding

Maak samen met de kinderen kleine bosdieren en nestjes voor de dieren. Verzamel zelf of met de kinderen buiten herfstmaterialen.

Nodig:

- Het boek
- Klei
- Watjes
- Blaadjes
- Takjes
- Veren
- Rozijnendoosjes of luciferdoosjes
- IJsstokjes
- Schoenendozen
- Verf en kwasten
- Lijm, schaar, potloden
- Muziek die je kunt afspelen op een apparaat

Uitvoering

- Bekijk de pagina in het boek met het nestje van beer. Bespreek met de kinderen: 'Welke dieren bouwen nog meer een nestje? Heb je wel eens een nestje gezien?'
- Maak samen met de kinderen eerst van klei een klein dier uit het bos naar keuze. Als dit gedroogd is, maken ze een nestje voor hun eigen kleine dier uit het bos.
- Ze mogen een schoenendoos uitkiezen en de binnenkant verven in een herfstkleur. Laat de dozen een dag of twee drogen.
- Daarna mogen de kinderen een nest (of meerdere) maken in de doos. Om dat te bouwen kunnen ze rozijnendoosjes, luciferdoosjes en ijsstokjes kiezen. Om het nestjes te vullen kunnen ze blaadjes, takjes, watjes en veren kiezen. Stal deze materialen allemaal uit op een kuntseltafel in het midden van de kring.
- Kijk samen met de kinderen naar de bouwspullen en vraag: 'Hoe bouw je een huisje? Laat eens zien? En hoe houd jij het nestje warm? Welke materialen heb je nodig?'
- Laat de kinderen zelf spulletjes verzamelen voor hun eigen dier en aan de slag gaan.
- Zijn de kinderen klaar? Maak ruimte vrij in de klas en laat ze met hun nestje rondlopen op muziek. Stopt de muziek? Laat de kinderen uitwisselen in tweetallen: 'Voor wie is je nestje? Welke materialen heb je gebruikt?'
- Kunnen de nestjes worden neergezet op de verteltafel of een mooi plekje in het kozijn?

Variatie:

- De kinderen mogen er ook voor kiezen om een heel klein nestje in een luciferdoosje te maken.

- Ze mogen ook een kijkdoos maken met een deurtje van voren en een deksel met een groot vierkant gat beplakt met doorzichtig, gekleurd papier.

SPEL:

SCHADUWSPEL

Vorbereiding

Nodig:

- Het boek: de pagina's met de schaduw van de ganzen
- Witte doek of laken
- Grote lamp
- Witte A4'tjes
- Voorwerpen om de schaduw van na te tekenen, bijvoorbeeld een beker, plant, poppetje etc.
- Zwarte potloden of krijtjes

Uitvoering

Doe met de kinderen verschillende activiteiten om het fenomeen 'schaduw' te begrijpen.

- Lees eerst het stukje voor uit het boek over de schaduwen van de overvliegende ganzen, waarbij Kleine Gans denkt dat het monsters zijn.
- Hang een wit doek op en zet er een lamp op.
 - a. De kinderen mogen om de beurt iets uitbeelden achter het doek. Andere kinderen mogen raden.
 - b. Probeer een goede schaduw van jezelf, als mens, op het doek te krijgen. Laat een aantal kinderen dit ook proberen.
- Schijnt de zon buiten? Ga dan naar buiten en:
 - c. Speel schaduwentikkertje. Als de tikker op je schaduw staat, ben je af.
 - d. Zet een voorwerp op een wit A4'tje, zodat je de schaduw ziet (bijvoorbeeld een bekertje, plant of een

poppetje). Vraag de kinderen het voorwerp na te tekenen met een zwart potlood of met krijt. Later kunnen ze de blaadjes op een muur plakken of op een prikbord prikken.

- e. Zet een lange koker op de grond. Teken de schaduw (kleur die in met stoepkrijt). Ga nu een paar uur later weer terug naar de koker. De zon staat nu anders en de schaduw is verschoven. Laat de leerlingen het fenomeen bekijken en bespreek dit in de kring. 'Wat is er gebeurd?' Kunnen de kinderen zelf vertellen wat schaduw precies is?

LEVEND GANZENBORD

Vorbereiding

Voor de oudste kleuters of groep 3

Nodig:

- Stoepkrijt
- Een leeg schoolplein
- Teken 25 vierkanten op het schoolplein. Schrijf hier de nummers 1 t/m 20 in. Zet bij drie nummers een kartonnen doos. (Dit is de put!)
- Papier en elastiekjes om een snavel te knutselen. Maak die samen met de kinderen of bereid het zelf voor. Zie bijlage 2 voor een voorbeeld.
- Teken- of verfspullen
- Drie grote kartonnen dozen waar kinderen in kunnen staan. (Haal bijvoorbeeld bananendozen bij de supermarkt.)

Uitvoering

- Neem een ouderwets ganzenbordspel mee naar de klas. Speel gedurende de week in groepjes *Ganzenbord*, zodat de kinderen het spel leren kennen.
- Vertel de kinderen daarna: 'Wij gaan *Ganzenbord* spelen, maar nu niet op dit bord, maar op het schoolplein in het echt. Straks zijn jullie zelf de ganzen.'
- Verdeel de klas in teams (viertallen). Alle teams mogen nu eerst een snavel maken. Deel de papieren snavels en tekenspullen uit. Vertel dat alle teamleden herkenbaar moeten zijn. De snavels moeten dus op elkaar lijken.
- Ga naar het schoolplein met de kinderen en deel stoepkrijt uit. Geef de kinderen 15 minuten de tijd om de 25 vierkanten mooi in te kleuren.
- Speel het spel! Welk team is als eerste bij de finish?

Variant:

- Laat ieder team een opdracht bedenken. Bij het normale *Ganzenbord* kun je in de put vallen of in de gevangenis belanden. Kunnen de teams een andere opdracht bedenken? Bijvoorbeeld: ren een rondje rondom het plein, zing een liedje, doe een dansje, etc. Voeg deze opdrachten toe aan het spel.

BEWEGEN:

SAMENWERKEN ALS EEN GANS

Voorbereiding

Nodig:

- Speellokaal of gymzaal
- Spullen zoals matten, banken, touwen, hoepels, klaargezet in de gymzaal
- Meerdere begeleiders voor deze les
- Muziek
- Cijfers en letters groot op A4'tjes geschreven: V, S en cijfers 0, 5 en 6

Uitvoering

- Vraag aan de kinderen: 'Hoe lopen ganzen?' Bedenk het samen en doe elkaar na. Loop samen door de gymzaal.
- Vertel de kinderen dat ganzen samenwerken als ze wegvliegen naar een warm land. In een V-vorm. 'Zullen we eens kijken of jullie ook samen kunnen werken?'
- Verdeel de klas in groepjes van acht kinderen en ieder groepje krijgt een begeleider om de kinderen te helpen.
- Kies één of meerdere van de verschillende oefeningen:
 - Samen een V maken en lopen van de ene kant naar de andere kant van de zaal, terwijl ze in de V-vorm blijven.
 - Samen een S maken en als een slang door het lokaal lopen op de muziek. Als de muziek stopt, kijken we of de S-vorm nog steeds gelijk is.
 - Kunnen de kinderen zelf een cijfer maken? Laat de voorbeelden van de cijfers zien (de A4'tjes) en kiezen welk cijfer ze willen maken.

- Zet een parcours uit voor de kinderen met matten, banken, touwen en hoepels.
- Laat de kinderen in groepjes van acht een treintje maken. Laat ze elkaars hand vasthouden (dus zijwaarts lopen) of achter elkaar lopen. Als een treintje lopen ze het parcours af.

Variant:

- Laat eventueel het dansje 'Ganzenpas' zien van Kabouter Plop (https://www.youtube.com/watch?v=e_aLRvpbvUE) en doe dit na.

DRAMA:

WINTERSLAAP

Vorbereiding

Nodig:

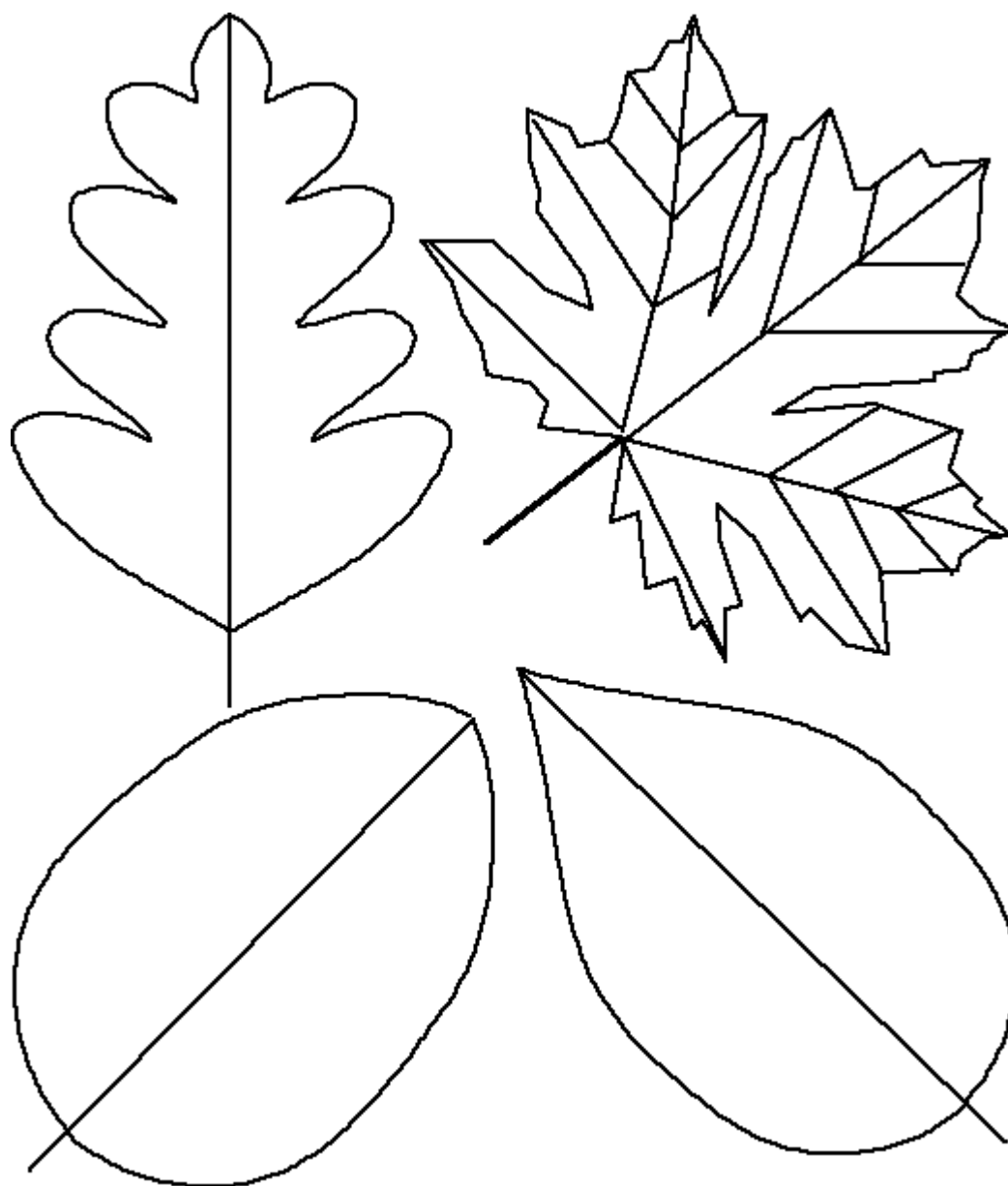
- Kleine lakens, vierkante sjaals of iets dergelijks
- Het speelokaal

Uitvoering

- Vraag welke dieren een winterslaap houden. 'Welke dieren hebben jullie leren kennen in het boek (de beer)?'
- Vertel dat de kinderen vandaag ook allemaal beren zijn. 'We spelen vandaag dat we een winterslaap houden.'
- De kinderen mogen bewegen en dansen bij wat jij als situatie vertelt:
 - Het is zomer en de beer loopt en speelt in het bos. 'Hoe loopt een beer?' Doe dat voor: grote stappen, grote klauwen.
 - Het wordt herfst: 'De beer gaat op zoek naar eten en eet het lekker op. Hij vangt een vis in het water, of vindt hij met z'n pootje wat in een boom?'
 - Het wordt winter: 'Zijn buikje is vol (wrijf over je buik) en hij loopt al wat langzamer, want hij is moe. Hij vindt een warm plekje en gaat slapen. Jullie mogen een laken/sjaal pakken en over je heen leggen.'
 - Het is winter en de beren slapen allemaal in hun warme holletje: 'Ze liggen opgerold en snurken in hun holletje.'
 - Dan begint de lente, langzaam wordt het warmer en komen er weer bloemetjes: 'De beer wordt wakker, rekt zich uit en snuffelt voorzichtig en kijkt naar buiten.'

- Het is lente: 'De beer komt naar buiten en speelt vrolijk in het bos van blijdschap.'

Bijlage 1 Bladeren knippen

(bron: www.knutselidee.nl)

Bijlage 2 Een snavel vouwen

